

[Forsvarsministeren]

ben. Men bliver vi angrebet, hviler vores forsvaret i NATO på det fleksible svar.

Jeg har i mit indledende indlæg også sagt noget om forholdet mellem de konventionelle styrker og om atomtærskelen. Hele førstebrugsdebatten og de referencer, der også har været til SNU's publikation om dette spørgsmål, er jo ikke bare et tema, som indgår i debatten herhjemme, det er noget, som drøftes i alliancelandene, og det er da også naturligt, at man herunder tager spørgsmålet om muligheden for en ikke for tidlig brug ind i overvejelserne.

Der har været flere henvisninger – og det var der jo også i min egen besvarelse – til de synspunkter, som er kommet fra den gruppe på fire, hvor bl.a. McNamara og George F. Kennan er med, og som bl.a. har været offentliggjort i SNU's hæfte, der har været omtalt her. I samme hæfte er der også et andet indlæg, fra fire tyske eksperter – herunder også den, så vidt jeg ved, fremtrædende socialdemokrat Georg Leber – som på side 28 i det omtalte hæfte bl.a. siger følgende:

»At give afkald på førstebrug af kernevåben ville med sikkerhed være ensbetydende med at berøve den nuværende krigsforebyggende strategi... et afgørende element. Man kan ikke undgå at komme til den konklusion, at Sovjetunionen derved ville komme til at stå i en stilling, hvor den endnu en gang kunne beregne risikoen og således blive i stand til at føre krig i Europa.«

På side 30 i samme hæfte siger de samme forfattere:

»Desuden ville NATO stå over for en konventionel trussel, der var fundamentalt anderledes. Elimineringen af atomrisikoen ville befri Warszawapagten for nødvendigheden af at sprede sine angrebsstyrker. Som følge heraf ville NATO blive nødsaget til at opstille et betydeligt større antal kampstyrker, end det i dag er tilfældet.«

Jeg synes også, det er nogle synspunkter, der her kommer frem i den samme publikation, som kan have megen vægt i den debat, vi fører.

Et andet spørgsmål, som har været inde i drøftelsen i dag, og som har været rejst af forskellige ordførere, er Danmarks egen situation, herunder forholdet til eventuelle forstærkninger og herunder også atomspørgsmålet. Lad det være sagt helt klart, at allierede forstærkninger først kan overføres, når den

danske regering og folketinget har fremsat anmodning herom. Det er velkendt. Overførsel af allierede styrker med atombevæbning til Danmark kan derfor heller ikke ske uden regeringens og folketingets accept. Det ligger i det danske atomforbehold, som er en forudsætning for os, som var en forudsætning bl.a. ved forstærkningsaftalens indgåelse, og det er et forbehold, som er kendt og accepteret af vores allierede.

Dansk atomvåbenpolitik er og har hele tiden været en integreret del af den samlede NATO-strategi, men med det specielle forbehold, for så vidt angår stationering i fredstid, og som er fuldt accepteret.

Man kan sige, at vi har valgt en balancegang mellem ønsket om at sikre afskrækkelsen og ikke-provokation, men den linje har desuden været suppleret med en række bestræbelser på at fremme nedrustning og afspænding overalt, hvor det er muligt, og også med det sigte at holde hele Øst-Vest-balancen på det lavest mulige niveau.

Af det, Danmark i NATO har arbejdet for i denne sammenhæng, er der nogle enkelte ting, jeg gerne vil fremhæve, og det er også set i relation til de bemærkninger, som hr. Bilgrav-Nielsen gjorde, for det, vi har arbejdet på, er for det første et forsøg på at hæve atomtærskelen, at fastholde, at atomvåbenenes rolle i afskrækkelsen først og fremmest er politisk, at mindske afhængigheden af atomvåben, hvor det er muligt, f.eks. ved at erstatte dem med konventionelle våben, og samtidig også ved tit og ofte at fremhæve, at balancen mellem NATO og Warszawapagten ikke nødvendigvis behøver at betyde en numerisk balance våben for våben, system for system – det er det, vi var inde på i den sidste debat her den 3. november, det nukleare bogholderi. Desuden vil jeg også fremhæve vores støtte til alle bestræbelser, der er på at fremme våbenkontrollforhandlingerne, hvad enten det er forhandlinger i Genève, Wien eller andre steder.

Den socialdemokratiske ordfører, hr. Lasse Budtz, var stærkt inde på spørgsmålet om de atomvåbenfrie zoner, og det er jo også det, der indgår i dagsordenen. Lad mig sige om dagsordenen, at jeg synes, det er med tilfredshed, vi her igen kan konstatere, at der er et meget stort flertal for Danmarks medlemskab af NATO. Det synes jeg er godt også at få slået fast under alle omstændigheder